

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**
Förvaltningsrättsnotarien
L Rosin

DOM
2013-07-30
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
3974-12 E

SÖKANDE

Centri AB, 556132-1745
Box 760
191 27 Sollentuna

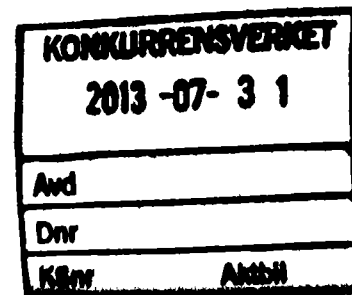
Ombud: Advokaterna Ulf Hökeberg och Jonas Edward
Box 55555
102 04 Stockholm

MOTPART

Landstinget Västernorrland
871 85 Härnösand

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att en ny utvärdering ska göras för delområde 9; Protes nedre extremitet, varvid Landstinget Västernorrland ska beakta Centri AB:s anbud i denna del.

Förvaltningsrätten avslår Centri AB:s ansökan om ingripande enligt LOU i övrigt.

Dok.Id 52276

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611 - 34 98 00
E-post:
forvaltningsratteniharnosand@dom.se

Telefax
0611 - 34 98 10

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Landstinget Västernorrland (Landstinget) genomför en upphandling av ortopediska produkter (dnr 12 LS1036). Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande, där det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska antas. Landstinget har för avsikt att teckna ramavtal med tre leverantörer per nedanstående delområden under förutsättning att tillräckligt många leverantörer kvalificerar sig per område.

Nr	Produktområde
1	Ortopedisk behandlingssko
2	Ortopedisk anpassad sko
3	Ortopedisk handgjord sko
4	Ortos spinal textil
5	Ortos spinal rigid
6	Ortos – extremitetet
7	Ortos – extremitetskomponenter
8	Protes – övre extremitet
9	Protes – nedre extremitet
10	Liner – extremitet
11	Kompressionsstrumpa – övre extremitet
12	Kompressionsstrumpa – nedre extremitet

Landstinget beslutade den 30 oktober 2012 att avbryta upphandlingen avseende delområde 2, 7 och 8 då tillräckligt många leverantörer inte kvalificerat sig. Samma dag beslutade Landstinget att tilldela ramavtal för övriga upphandlingsområden. Den 15 november 2012 upphävde Landstinget beslutet avseende delområde 6, 9 och 10 och meddelade samma dag ett nytt tilldelningsbeslut avseende delområde 6, 9 och 10. Den 16 november 2012 meddelade Landstinget ett nytt tilldelningsbeslut avseende delområde 10.

Av Landstingets senaste tilldelningsbeslut framgår att Landstinget har för avsikt teckna ramavtal med följande leverantörer per respektive delområde.

Delområde 6

NordiCare Ortobedi & Rehab AB
Centri AB
MediRoyal Nordic AB

Delområde 9

Erimed International KB
Otto Bock Scandinavia AB
Össur Nordic AB

Delområde 10

Erimed International KB
Otto Bock Scandinavia AB
Centri AB

YRKANDEN M.M.

Centri AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen såvitt avser delområde 6, 9 och 10 och yrkar enligt följande.

I första hand yrkar bolaget att förvaltningsrätten upphäver Landstingets senaste tilldelningsbeslut och beslutar att rättelse ska ske genom att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid bolagets anbud ska bedömas uppfylla samtliga ska-krav respektive bör-krav i enlighet med vad som anges i bolagets anbud för i målet aktuella delområden 6, 9 och 10.

I andra hand yrkar bolaget såvitt avser

Delområde 6; Ortos extremitet

att förvaltningsrätten upphäver Landstingets senaste tilldelningsbeslut och beslutar att rättelse ska ske genom att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid bolagets anbud till fullo ska anses uppfylla utvärderingskriteriet i position 8 och således att bolaget offererat ”Sortimentsbredd” innebärande att det finns upp till fyra varianter av modeller mot liknande indikationer, men med varierande anatomi och att bolagets anbud därmed ska tilldelas 4 poäng i denna position,

Delområde 9; Protes nedre extremitet

att förvaltningsrätten i första hand upphäver Landstingets senaste tilldelningsbeslut och beslutar att rättelse ska ske genom att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid bolagets anbud tas upp till slutlig prövning och anbudet från Otto Bock Scandianvia AB förkastas,

att förvaltningsrätten i andra hand upphäver Landstingets senaste tilldelningsbeslut och beslutar att upphandlingen ska göras om då ska-kravet avseende ”Protesfot/knä” strider mot transparens- och likabehandlingsprinciperna,

Delområde 10; Liner extremitet

att förvaltningsrätten upphäver Landstingets senaste tilldelningsbeslut och beslutar att rättelse ska ske genom att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid dels anbudet från Erimed International KB inte till fullo ska anses uppfylla utvärderingskriterierna i position 9 och 10 och därmed erhålla lägre än 4 poäng för vardera dessa positioner, dels att anbudet från Otto Bock Scandinavia AB inte till fullo ska anses uppfylla utvärderingskriteriet i position 9 och därmed erhålla lägre än 4 poäng (rimligen 2 poäng), dels att bolagets anbud ska tilldelas 3 poäng (istället för i utvärderingen 1 poäng) i position 10, dels att bolagets anbud till fullo ska anses uppfylla utvärderingskriteriet i position 11.

Landstinget bestrider bifall till bolagets ansökan om överprövning.

GRUNDER OCH PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Bolaget utvecklar grunderna för sin ansökan genom att anföra i huvudsak följande.

I första hand har det i förfrågningsunderlaget inte uppställts något krav på att anbudsgivaren ska styrka riktigheten i sina svar gällande uppfyllande av ska-krav respektive bör-krav. Bolaget har i sitt anbud avseende delområde 6, 9 och 10 med "JA" bekräftat att samtliga ska- och bör-krav uppfylls och bolaget ska av den anledningen anses uppfylla samtliga av dessa krav i enlighet med vad som angivits i anbudet. Av Kammarrätten i Göteborgs dom den 2 januari 2013 i mål nr 6845-12 framgår att när en upphandlande myndighet i förfrågningsunderlaget inte uppställt något krav på att anbudsgivare ska styrka riktigheten av sitt svar att ett krav uppfylls får den upphandlande myndigheten inte utesluta anbud som innehåller bekräftelse ("ja") på att kravet uppfylls. Det nyss nämnda målet gällde s.k. ska-krav.

Anledning saknas att göra annan bedömning såvitt avser s.k. bör-krav. Genom att vid utvärderingen frångå vad bolaget angivit i sitt anbud om uppfyllande av ska- och bör-krav har Landstinget brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. Då bolaget lämnat det prismässigt lägsta anbudet i samtliga nu aktuella delområden ska bolagets anbud för dessa delområden således upptas till slutlig prövning och rimligen rangordnas som nr 1.

I andra hand har Landstinget vid utvärderingen såvitt avser delområde 6, 9 och 10 bedömt anbuden felaktigt enligt följande.

Delområde 6; Ortos extremitet

Landstinget har felaktigt bedömt att bolagets anbud inte uppfyller utvärderingskriteriet i position 8, dvs. att bolaget inte erbjuder en sortimentbredd om upp till 4 varianter av modeller mot liknande indikationer men med varierande anatomi. Bolaget har i sitt anbud svarat "JA" och därmed bekräftat att anbudet är i enlighet med kravet. Därutöver framgår av bolagets katalog, som bifogats anbudet, att bolaget tillhandahåller åtminstone 5 varianter av handleds- och tumartrosor. Detta borde ha gett bolaget ett mervärde i utvärderingen om 10 914 kr (4 poäng) och bolaget rangordnats som nr 1 istället för som nr 2 i ramavtalet.

Delområde 9; Protes nedre extremitet

Bolaget har i sitt anbud angivit att aktuella ska-krav uppfylls varför det saknas skäl för Landstinget att förkasta bolagets anbud. Genom att förkasta bolagets anbud har Landstinget brutit mot likabehandlingsprincipen.

Av Otto Bock Scandinavia AB:s anbud framgår att viktkravet (ska-krav) på 100 kg inte klaras för storlekssortimentet under 25 cm. I Otto Bock Scandinavia AB:s anbud anges att det för storlekarna 21-22 cm gäller en "Max. body weight" på 80 kg och att det för storlekarna 23-24 cm gäller en

”Max. body weight” på 95 kg. Eftersom Otto Bock Scandinavia AB:s anbud inte uppfyller ska-kraven i positionerna 1 och 3 borde anbudet ha förkastats.

Ska-kravet avseende ”Protesfot/knä” strider mot transparens- och likabehandlingsprinciperna eftersom det i anbudsförutsättningarna inte klargjorts vad som menas med låg-, mellan- och högaktiva patienter. Landstinget har uppställt krav som inte kan tillämpas på ett objektivt sätt. Avsaknaden av förklaring av vad som avses med låg- mellan- och högaktiva patienter gör att bedömningen blir godtycklig. På grund av otydligheterna ska upphandlingen avseende detta delområde göras om. Under anbudstiden ställde bolaget frågan vad Landstinget menar med ”låg-, medel- och högaktiv” eftersom det inte finns någon allmänt vedertagen definition men Landstingets svar var allt annat än klargörande.

Delområde 10; Liner extremitet

Erimed International KB har offererat en liner med artikelnummer 720900, vilken bara finns i storlekarna 16-44 cm. Det innebär att Erimed International KB inte till fullo uppfyller utvärderingskriterierna i position 9 i vilken efterfrågas storlekar i 40-50 cm och inte heller position 10 i vilken efterfrågas storlekar i 12-22 cm. Erimed International KB har felaktigt tilldelats 4 poäng i båda dessa positioner.

Otto Bock Scandinavia AB har offererat en liner med artikelnummer 6Y40, vilken bara finns i storlek 45 cm. Det innebär att utvärderingskriteriet i position 9, i vilken efterfrågas storlekar i 40-50 cm, endast kan anses uppfyllt till hälften. Trots detta har Otto Bock Scandinavia AB – felaktigt – fått maximala 4 poäng.

Landstinget har i sin utvärdering funnit att bolagets anbud beträffande position 10 om juniorstorlekar 12-22 cm inte uppfylls till fullo eftersom offe-

rerad liner inte finns i storlek 12 och 13. Denna påstådda brist utgör endast 2/11 av kriteriet varför bolagets anbud borde ha tilldelats 3 poäng istället för 1 poäng. Bolaget har i sitt anbud angett att utvärderingskriteriet i position 11 – ”liner bör finnas i cylindriska och koniskt utformade” – uppfylls. Någon särskild bevisning härom har Landstinget inte krävt varför Landstinget felaktigt funnit att kriteriet ”ej kunnat verifieras”. Bolagets anbud ska därför tilldelas 4 poäng. I sammanhanget kan nämnas att bolagets anbud i tidigare upphandlingar bedömts uppfylla kravet om cylindrisk och konisk utformning. Detta visar att bolagets anbud till fullo uppfyller detta krav varför skäl saknats för Landstinget att göra en annan bedömning. Bolaget ska därför tilldelas 4 poäng för detta kriterium.

De felaktigheter som förekommit under upphandlingen är av sådan art och omfattning att förfarandet är oförenligt med gällande upphandlingsföreskrifter. Genom påtalade felaktigheter har bolaget missgynnats varför bolaget i vart fall riskerar att lida skada.

Landstinget utvecklar grunderna för sitt bestridande genom att anföra i huvudsak följande.

Vad gäller *förstahandsyrkandet* gör Landstinget ingen annan tolkning än bolaget av den aktuella domen men det finns anledning att inte upphöja kammarrättens slutsatser till allmänt rättesnöre vid upphandlingar.

Vad gäller bolagets *andrahandsyrkande* anför Landstinget följande.

Delområde 6; Ortos extremitet

Position 8 lyder ”Det bör finnas Sortimentsbredd. Med Sortimentsbredd avses att upp till fyra varianter av modeller mot liknande indikationer finns, men med varierande anatomi.” Vad som avses med kravet är t.ex. ortoser med olika förslutningsalternativ så att man kan tillgodose om pati-

enten har nedsatt handfunktion, ortoser i olika stabiliseringsgrader med skenor i olika material så att de kan formas efter varje patients anatomi. Bolaget fick under denna position 2 poäng av 4 möjliga. Skälet för poängsättningen var att bolaget offererade en begränsad sortimentsbedd med avseende på tum- och handledsartrosor, dvs. offererade inte upp till 4 varianter av detta slags hjälpmedel (däremot offererade bolaget olika storlekar av samma hjälpmedel, vilket inte är samma sak som upp till 4 varianter av hjälpmedlet). Landstinget motsätter sig en ändring av positionens bedömning.

Delområde 9; Protes nedre extremitet

Det är riktigt att bolaget i sitt anbud angett att man uppfyller ska-kraven i position 9.1 – 9.3. Vid närmare granskning av bolagets anbud framgår dock att bolaget avseende knäled för högaktiva (9.1.3) har offererat en knäled där det i bolagets anvisningar står att knäleden är lämpad för moderat-ley active patients = medelaktiva. Vad gäller fot för högaktiva (9.2.3) har bolaget offererat en fot där man under Indications kan läsa att foten är lämpad för low to moderate activity = låg till medelaktiva patienter. De offererade hjälpmedlen är alltså inte tillämpade för den brukarkategori som angetts. Eftersom bolagets anbud i denna del inte uppfyller ställda ska-krav ska det förkastas.

Påståendet avseende Otto Bock Scandinavia AB rör positionerna 1 och 3 som är ska-krav som lyder ”Protesfot ska finnas i storlekssortiment mellan 22-28”, respektive ”Proteskomponent ska vara testad av leverantör för vuxna patienter upp till 100 kg. Vid anmodan visa metod för detta”. Otto Bock Scandinavia AB har offererat protesfötter i enlighet med vad Landstinget efterfrågat. Deras Mobis system är indelat från 1-4, där 1 är den lägsta mobilitetsgraden. För lågaktiva har man offererat en fot (1S49) som passar mobilitetsgrad 1+2. Från storlek 21-25 är maxvikten 100 kg och från storlek 26-28 är maxvikten 125 kg. För medelaktiva har man offererat

en fot (1C30) som passar mobilitetsgrad 2+3. Från storlek 21-22 är maxvikten 80 kg, storlek 23-24 har maxvikten 95 kg, 25-26 har maxvikten 110 kr och 27-30 har maxvikten 125 kg. För de högaktiva har de offererat en fot (1C60) som passar mobilitetsgrad 3+4 och klarar en maxvikt av 150 kg. De klarar alltså båda ska-kraven 1 och 3.

Landstinget har i upphandlingen efterfrågat protesfötter för låg- medel- och högaktiva användare. Att det inte finns något enhetligt klassificeringssystem avseende mobilitetsgrader för hela protesbranschen innebär inte att man famlar i mörkret i detta avseende. Landstinget anser inte att kravet strider mot transarens- och likabehandlingsprinciperna. I frågor och svar den 10 maj 2012 har Landstinget angett vad som åsyftas med bestämmelserna, nämligen protesfötter för patienter med låg-, medelhög- och högaktiv mobilitetsgrad. I svaret anges också att den aktuella behandlingens syfte ska tillmätas betydelse för att avgöra om en patient är låg-, medel- eller högaktiv. Det har alltså ankommit på anbudsgivarna att offerera proteser med tre olika sorters tålighet. Både Otto Bock Scandinavia AB och Össur har t.ex. klassificeringssystem som är fullt jämförbara med varandra och som kan användas för att identifiera en patients mobilitetsgrad. Också bland bolagets komponenter kan man hitta jämförbar information. Om bolagets knäled Nabtesco NK 1-serie kan man t.ex. läsa att den har ett utförande "avsett för brukare med långsam- till normal gånghastighet som har förmågan att ändra gånghastighet". Bolaget har inte ens utifrån sin egen bestämning offererat hjälpmedel tillämpade för alla efterfrågade brukarkategorier och eftersom anbudet i denna del inte uppfyller ställda krav ska det förkastas.

Delområde 10; Liner extremitet

Om man har en mycket smal/liten brukare som är underbensamputerad och man behöver en liner i storlek 12 är det självklart för dem som arbetar med proteser att man övergår till att istället för en benliner använda en standard

”armliner” om en sådan finns att tillgå. Är brukaren mycket stor och kraftig är det på samma sätt självklart att övergå till att använda en standard lårbensliner om en underbensliner inte passar. Både Otto Bock Scandinavia AB och Erimed International KB har utifrån detta synsätt offererat inte bara en liner utan tre olika, vilket gör att de uppfyller de ställda storlekskraven. Samma synsätt gäller i förhållande till bolaget – förutsatt att bolaget har offererat det slags produkter som efterfrågats. När det gäller armlinern anges i anbudsspecifikationen att Landstinget vill ha en standardliner för över- och underarm 1 mm med distal anslutning. Bolaget har här offererat en liner som är custom made. Det är alltså inte en standardprodukt och kan inte på det ovan beskrivna sättet t.ex. användas istället för en liten benliner.

Position 11 lyder ”Liner bör finnas cylindriska och koniskt utformade”. Bolaget har på denna position offererat en custom made liner, inte en standard-liner som efterfrågats. Därav bolagets poäng på denna position. Landstinget motsätter sig en ändring av positionens bedömning.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LOU stadgas följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om.

Utredningen i målet

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande.

3 Prövning av anbud

Efter anbudsöppningen sker prövningen av anbuderna enligt följande.

3.1 Uteslutning av leverantör

En upphandlande myndighet ska utesluta en leverantör från att delta i denna offentliga upphandling enligt 10 kap. 1 § LOU.

3.2 Kvalificering av leverantör

Leverantörer prövas mot de kvalificeringskrav som ställs enligt T2 Krav på leverantör.

3.3 Kvalificering av obligatoriska krav

Kvalificerad leverantör prövas avseende obligatoriska krav som ställs på efterfrågad produkt enligt T3 Kravspecifikation.

3.4 Utvärdering av anbud

Under förutsättning av att inkomna anbud uppfyller kraven enligt ovan kommer det anbud att antas som är det för Landstinget ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn tagen till utvärderingskriterier enligt bifogade kravspecifikationer T3 Kravspecifikation Skor, T3 Kravspecifikation Ortoser, T3 Kravspecifikation Proteser och T3 Kravspecifikation Kompressionsstrumpor där mervärdet för respektive utvärderingskriterium framgår.

Utvärderingen baseras på en beräknad totalkostnad per utvärderingsgrupp som omfattar:

- Pris per produkt * angiven förbrukning
- Ev. valutajustering

Vid utvärderingen av respektive delområde i kravspecifikationerna poängsätts varje kriterium utifrån en skala på 0-4 beroende på hur väl respektive anbud uppfyller det aktuella kriteriet.

0 = kriteriet uppfylls inte

1 = mindre bra uppfyllnad av kriteriet (knappt godkänt)

2 = bra uppfyllnad av kriteriet (godkänt)

3 = mycket bra uppfyllnad av kriteriet (väl godkänt)

4 = bäst uppfyllnad av kriteriet (mycket väl godkänt)

Därefter beräknas ett pålägg för det aktuella kriteriet i förhållande till hur stor del av maximalpoäng för kriteriet som uppnås enligt nedan:

4 poäng = inget prispåslag

3 poäng = angivet mervärde för kriteriet multiplicerat med 1/4

2 poäng = angivet mervärde för kriteriet multiplicerat med 2/4

1 poäng = angivet mervärde för kriteriet multiplicerat med 3/4

0 poäng = fullt prispålägg

Prispålägget för samtliga kriterier per delområde i kravspecifikationerna summeras och adderas till respektive anbuds beräknade totalkostnad för området. Anbudet som får det lägsta jämförelsevärdet per delområde är det för Landstinget ekonomiskt mest fördelaktiga.

3.5 Kvalitetsbedömning av offererade produkter

Landstinget kommer att anordna ett tillfälle (värderingsdag) där de offererade produkterna som klarar den grundläggande kvalificeringen (ska-kraven) kan komma att utvärderas, teknisk funktionellt se respektive kravspecifikation.

[---]

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll, utifrån de omständigheter som sökanden anfört, av att den upphandlande myndigheten har följt de grundläggande principerna som återfinns i 1 kap. 9 § LOU samt även om den upphandlande myndigheten följt övriga bestämmelser i LOU.

Bolaget gör bolaget gällande att bolagets anbud avseende delområde 9 ska upptas till slutlig prövning då bolaget i sitt anbud bekräftat att samtliga ska-krav uppfylls.

Av Kammarrätten i Göteborgs dom den 2 januari 2013 i mål nr 6845-12 framgår att en upphandlande myndighet hade uteslutit ett bolags anbud vid anbudsutvärderingen trots att bolaget i sitt anbud bekräftat att det uppfyllde aktuella ska-krav. Den upphandlande myndigheten hade inte i förfrågningsunderlaget uppställt något krav på att anbudsgivaren skulle styrka riktigheten av sitt svar. Kammarrätten fann att den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU genom att utesluta bolagets anbud vid anbudsutvärderingen.

Förvaltningsrätten delar Kammarrätten i Göteborgs uppfattning om att en leverantör inte kan uteslutas från utvärderingen om denne i sitt anbud be-

kräftar att samtliga ska-krav uppfylls när den upphandlande myndigheten inte uppställt något krav på att anbudsgivaren ska visa att kraven uppfylls.

I målet är ostridigt att bolaget i sitt anbud angivit att samtliga ska-krav för delområde 9 uppfylls. Av förfrågningsunderlaget framgår inte att bolaget ska styrka riktigheten i sitt svar. Förvaltningsrätten finner således att bolaget genom sin bekräftelse får anses ha uppfyllt de aktuella ska-kraven i delområde 9 och Landstinget har därmed, genom att utesluta bolagets anbud vid anbudsutvärderingen på den angivna grunden, brutit mot de grundläggande principerna i LOU. Detta har medfört att bolaget har riskerat att lida skada. Det finns således grund för åtgärd enligt 16 kap. LOU och överklagandet ska därför i denna del bifallas. Förvaltningsrätten finner att det är tillräckligt att utvärderingsfasen rättas på så sätt att upphandlingen får avslutas först sedan en ny anbudsprövning gjorts varvid bolagets anbud ska beaktas.

Bolaget gör även gällande att Otto Bock Scandinavia AB:s anbud inte uppfyller ställda ska-krav avseende delområde 9 och att deras anbud därför ska förkastas. Såsom förvaltningsrätten ovan konstaterat har Landstinget i förfrågningsunderlaget inte uppställt något krav på att anbudsgivaren ska visa att de obligatoriska kraven på produkterna är uppfyllda. Såvitt framgår har Otto Bock Scandinavia AB, liksom bolaget, angett att samtliga ska-krav är uppfyllda. Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att bolaget inte har visat att Otto Bock Scandinavia AB:s inte uppfyller ställda ska-krav på detta stadium.

Bolaget gör vidare gällande att Kammarrätten i Göteborgs dom ger stöd för att bolagets anbud ska bedömas uppfylla samtliga ska- och bör-krav i enlighet med vad bolaget angivit i sitt anbud och således ska rangordnas som nr 1 eftersom de lämnat det prismässigt lägsta anbudet i samtliga delområden.

Förvaltningsrätten kan konstatera att det står en upphandlande myndighet fritt att välja att anta det anbud som har lägst pris eller det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten. Vid upphandlingar där den upphandlande myndigheten vill lägga mer vikt vid andra kriterier än pris används upphandlingsformen ekonomiskt mest fördelaktigt anbud. Den upphandlande myndigheten kan då anta ett anbud som är dyrare men som bättre uppfyller kravet på funktion och kvalitet.

Av förfrågningsunderlaget framgår att Landstinget ska anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. För att Landstinget ska kunna avgöra vilket anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt har Landstinget delat upp anbudsprövningen i två olika faser; en kvalificeringsfas (punkt 3.1 – 3.3) och en utvärderingsfas (punkt 3.4). De anbudsgivare som i sina anbud bekräftat att de uppfyller de kvalificeringskrav som ställts på leverantören och de obligatoriska krav som ställts på produkten ska gå vidare till utvärderingen. Vid utvärderingen ska Landstinget utvärdera anbuden i enlighet med förfrågningsunderlaget och det anbud som är det för Landstinget mest ekonomiskt fördelaktiga ska antas. Förvaltningsrätten delar inte bolagets uppfattning om att den aktuella kammarrättsdomen ger stöd för att bolaget genom enbart en bekräftelse i sitt anbud vid utvärderingen ska anses ha uppfyllt samtliga ska- och bör-krav. Om så vore fallet skulle utvärderingsfasen helt förlora sitt syfte. Istället ankommer det på landstinget att i enlighet med förfrågningsunderlaget genomföra en utvärdering för att komma fram till det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Bolaget gör gällande att upphandlingen ska göras om då ska-kravet i delområde 9 avseende "Protesfot/knä" strider mot transparens och likabehandlingsprinciperna eftersom Landstinget inte klargjort vad som menas med låg- mellan- och högaktiva patienter.

Vad gäller kravet på tydlighet i förfrågningsunderlaget kan förvaltningsrätten konstatera att det gäller inom rimliga gränser. Högsta förvaltningsdomstolen har i sitt avgörande RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds förnär.

Förvaltningsrätten finner att det av Landstinget uppställda kriteriet avseende patienternas aktivitet är tillräckligt tydligt formulerat för att en anbudsgivare ska kunna avgöra vad Landstinget avsett att tillmäta betydelse vid utvärderingen. Förvaltningsrätten finner inte heller att kriteriet strider mot likabehandlingsprincipen.

Bolaget har vidare gjort gällande, avseende delområde 6 och 10, att bolagets anbud ska tilldelas högre poäng och andra anbudsgivares anbud lägre poäng.

Det står en upphandlande myndighet fritt att själv bestämma hur förfrågningsunderlaget i en upphandling ska utformas och myndigheten väljer själv vad som ska tillmätas betydelse, så länge det sker inom ramen för offentliga upphandlingars grundläggande principer (RÅ 2002 ref. 50). Detta grundar sig i att det är den upphandlande myndigheten som ska köpa de varor eller tjänster som är föremål för upphandlingen. Detta innebär att den upphandlande myndigheten är den som får anses bäst lämpad att utvärdera anbud utifrån de krav som har ställts upp i förfrågningsunderlaget.

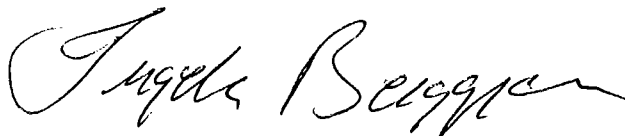
Det ankommer inte på förvaltningsrätten att genomföra en ny utvärdering eller i övrigt pröva lämpligheten av den upphandlande myndighetens beslut. Förvaltningsrätten, som inte kan ikläda sig den upphandlande myndighetens roll när det gäller utvärdering av anbud, konstaterar vidare att

Landstingets motivering till varför bolaget inte erhållit yrkade poäng och varför andra anbudsgivare inte erhållit av bolaget yrkade lägre poäng är saklig och utgår från de av Landstinget uppställda kriterierna. Mot den bakgrunden och det faktum att upphandlande myndighet kan anses ha tolkningsföreträde vid utvärderingen av de anbud som mottagits anser förvaltningsrätten inte att bolaget har visat att Landstinget i sin poängsättning har brutit mot några bestämmelser eller grundläggande principer för offentlig upphandling.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att bolagets ansökan om överprövning ska avslås i samtliga delar förutom i den del den avser att bolagets anbud beträffande delområde 9 ska gå vidare till utvärdering.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Ingela Berggren

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.